MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Nr. 40

Warszawa dn. 9 stycznia 1928 r.

Przegląd Prasy.
Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

PRZEGLĄD PRASY ZSRR I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Nr. 40. Warszawa dn. 9 stycznia 28 r.

---

3. ŻYCIE PARTYJNE.

DYPLOMACJA SOWIECKA A PARTJA

"WOZROŻDENJE" z dn. 2/I /Paryż, pismo o kierunku umiarkowano-monarchistycznym/ zwraca uwagę na nieobecność zastępcy komisarza ludowego spraw zagranicznych ZSRR p.Litwinowa oraz ambasadora sowieckiego w Niemczech p.Krestińskiego w składzie komitetu centralnego sowieckiej partji komunistycznej. Pismo tłumaczy tą nieobecność decyzją władz partyjnych o usunięciu wszystkich dyplomatów sowieckich z czynnego życia partyjnego w celu uniknięcia nieporozumień w rodzaju tych, które poprzedziły odwołanie p.Rakowskiego z Paryża do Moskwy.

"SIEGODNIA" z dn. 5/I /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi, że szereg dyplomatów sowieckich straciło swoje stanowiska z powodu przynależności do opozycji. Między innemi otrzymał dymisję prezes sowieckiej misji handlowej w Turcji Ausem oraz przedstawiciel handlowy ZSRR w Wiedniu Ufimcew. Pierwszy zastąpiony został przez urzędnika sowieckiej misji handlowej w Teheranie Suchowija, drugi zaś przez prezesa komitetu wykonawczego sowietów w Czernihowie Banczyna.

PROŚBA P.ZINOWJEWA

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 3/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ donosi, że komisarz ludowy komunikacji Rudzutak oświadczył na zebraniu "aktywu" komunistycznego w Moskwie, że p.Zinowjew zwrócił się do C.K.K. partji z indywidualnym podaniem, w którym prosi o przyjęcie go z powrotem w skład partji. Podanie tej treści zostało złożone ~~przez~~ również przez p.p.Kamieniewa, Jewdokimowa i kilku innych opozycjonistów. P.Trocki oraz jego zwolennicy nie wyrazili dotychczas w niczem swej chęci wstąpienia z powrotem do partji.

4. SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

POLITYKA UKRAINIZACYJNA

"WISTI WUCYK" z dn. 24/XII donosi, że w Charkowie zakończyła swe obrady wszechukraińska narada związków zawodowych okręgów nieprzmysłowych. Omawiano między innemi zagadnienie ukrainizacji pracy oświatowej i kulturalnej związków zawodowych we wspomnianych okręgach USRR. Stwierdzono, iż niektóre związki zawodowe ograniczają się do opanowania technicznego mowy ukraińskiej i sądzą, że na tem polega cała ukrainizacja. Wobec tego zachodzi potrzeba wskazania związkom tym na konieczność zwrócenia baczniejszej uwagi na problemat ukrainizacji i rozwoju kultury ukraińskiej.

8. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

NOWE PISMO EMIGRACYJNE

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 5/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ omawia w artykule wstępnym ukazanie się nowego pisma emigracyjnego w Paryżu, tygodnika "Odna Szestaja". W piśmie tem zawarte jest oświadczenie, iż wydawcy jego, p.p.Poleżajewa, Lipski i Walentinow-Lange rozpoczęli tworzenie nowej organizacji pod nazwą "Rossijskij Imperatorskij Sojuz". W artykule wstępnym dziękuje pismo ks.Jerzemu Leuchtenbergskiemu za pomoc finansową, udzieloną wydawnictwu oraz poddaje ostrej krytyce działalność i poglądy starszego pokolenia emigracji rosyjskiej. Wszystkie dawne programy powinny być, zdaniem wydawców pisma, odrzucone. Własny program pisma zawiera nawoływanie do przekształcenia Rosji w monarchję teokratyczną, na podstawie równouprawnienia wszystkich religji. Władza ma być sprawowana w tej monarchji przez członków t.zw. "odboru", który składać się ma z wojskowych, korzystających ze specjalnych uprawnień politycznych. Polityka zagraniczna Rosji teokratycznej polegać ma na ścisłym związku z państwami słowiańskiemi, nie wtrącaniu się do spraw Europy zachodniej oraz na wzmocnieniu podstaw państwowości rosyjskiej na Wschodzie. Walka z władzą komunistyczną prowadzona ma być drogą konspiracyjnych przygotowań do obalenia tej władzy przez wojskowy zamach stanu w Moskwie. Jako środek walki proponuje również pismo teror indywidualny. Pismo p. Milukowa potępia program powyższy, wskazując jednocześnie, że zawiera on jedną pozytywną stronę, mianowicie tą, iż zrywa całkowicie z przeszłością i nawołuje młodzież rosyjską do walki o przyszłość Rosji.

ROZKAZ NOWOROCZNY GEN.WRANGLA

"SIEGODNIA WIECZEROM" z dn. 5/I /Ryga, pismo demokratyczne/ ogłasza rozkaz dzienny gen.Wrangla do członków rosyjskich związków wojskowych na emigracji z okazji zbliżającego się Nowego Roku według kalendarza prawosławnego. W rozkazie tym oświadcza gen. Wrangiel, że po rewolucji Rosja zastąpiona została przez ZSRR. Władze w tem państwie sprawuje międzynarodówka komunistyczna. Rosja narodowa żyje jednak i żyć będzie dopóki trwać będzie walka narodu rosyjskiego przeciwko tej międzynarodówce, dopóki istnieć będzie na emigracji armja zakordonowa, która w każdej chwili gotowa jest przyjść narodowi rosyjskiemu z pomocą w tej walce. Chwila upadku władzy sowieckiej zbliża się. Siły emigracji potrzebne będą Rosji i będą tym potrzebniejsze, im bardziej będzie emigracja zjednoczona pod względem ideowym. Rozkaz nawołuje wojskowych rosyjskich na emigracji do karności, męstwa i cierpliwości.

"NOWAJA ROSSIJA"

"NOWAJA ROSSIJA" z dn. 8/I /Wilno/ oświadcza w artykule wstępnym, że wznawia po dwumiesięcznej przerwie wydawnictwo pisma i walczyć będzie dopóki orzeł dwugłowy nie wskrzesi się w wolnej Rosji. Pismo nawołuje wszystkich patryotów rosyjskich do walki z rządem komunistycznym. Wszystkie artykuły pisma utrzymane są w bardzo ostrym tonie w stosunku do rządu sowieckiego w ZSRR. Jeden z artykułów informacyjnych poświęcony jest rodzinie Borysa Kowerdy.

10. NOTATKI I INFORMACJE.

ARTYKUŁ B.POSŁA SOCHACKIEGO

"ORKA" z dn. 25/12 ~~xxxxxx~~ ogłasza artykuł b. posła Sochackiego, zawierający wrażenia z pobytu "polskiej delegacji robotniczej" w ZSRR. W artykule tym oświadcza Sochacki, między innemi, iż komuniści polscy "spędzili szereg lat w uporczywej walce z wyzyskiem kapitalistycznym i dyktaturą faszyzmu" oraz że "w walce tej o polską republikę rad gwiazdą przewodnią był komunistom polskim potężny czyn rewolucyjny proletarjatu rosyjskiego". Komuniści polscy dążą obecnie do "obalenia domu społecznej niewoli i dźwignięcia wspaniałego gmachu społeczności socjalistycznej". Dzieląc się wrażeniami z pobytu w ZSRR Sochacki oświadcza, że szczególnie dużo uwagi poświęcił ~~rozwiązaniem~~ zapoznaniu się z rozwiązaniem kwestji narodowościowej". W wyniku tego zapoznania, pisze Sochacki, "w całej pełni staje przed naszemi oczami ogrom wandalizmu nacjonalistycznego Polski faszystowskiej; tam pod rządami Piłsudskiego, pod płaszczykiem pięknie brzmiących słów o cywilizacji zachodniej, o demokracji, wolności i t.p. przeprowadza się polonizację narodów ujarzmionych; tu w związku radzieckim konsekwentnie czynione są ogromne postępy w dziedzinie ukrainizacji i białorusizacji". W końcu artykułu zapowiada Sochacki powrót "polskiej delegacji robotniczej" do kraju pisząc: "Wracamy do pracy przy starym warsztacie, do walki z faszystowską dyktaturą o dyktaturę proletarjatu, o polską republikę rad; wracamy wzmocnieni na duchu z gorącym życzeniem zbliżenia polskiego października, kiedy na odnowionym przez Piłsudskiego zamku królewskim dłonią robotnika zatknięty zostanie sztandar socjalistycznej rewolucji".

SESJA SOWIETÓW BIAŁORUSKICH

IBIDEM donosi, że druga sesja C.K.W. sowietów BSRR rozpoczęła swe obrady w Mińsku dnia 3-go stycznia r.b.

ROCZNICA ARMJI CZERWONEJ

IBIDEM poświęca artykuł zbliżającemu się obchodowi 10-tej rocznicy istnienia armji czerwonej. Pismo zaznacza, że "sytuacja międzynarodowa staje się co raz bardziej naprężona i grozi wybuchem nowych wojen imperjalistycznych". Wobec tego zbliżający się obchód "winien zespolić jeszcze bardziej masy pracujące z ich uzbrojoną awangardą, stojącą na straży bezpieczeństwa granic ZSRR. Najważniejszym zadaniem obchodu będzie przegląd sił zbrojnych państwa sowieckiego.

ZMIANA W RZADZIE RSFSR

"SIEGODNIA WIECZEROM" z dn. 3/I /Ryga pismo demokratyczne/ donosi, że zastępca prezesa komitetu wykonawczego obwodu północnokaukaskiego Tołmaczow otrzymał nominację na stanowisko komisarza ludowego spraw wewnętrznych RSFSR.